

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje do petek-vrste po 12 h., če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat tiska, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvloč frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenje je v Knafovi ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljenje pa v pritličju. —

Upravljenju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Kupčija S SUŽNJJI.

Izseljevanje iz naših krajev se množi in posledice tega izseljevanja so čedalje občutnejše. Resnica je sicer, da je prišlo iz Amerike že mnogo denarja na Kranjsko in resnica je tudi, da se sedaj še velika večina izseljencev povrne domov, da torej pri nas izseljevanje ne pomeni take efektivne izgube na narodnem premoženju in na človeškem materialju, kakor na primer izseljevanje Italijanov v Južno Ameriko — ali včas temu je izseljevanje tako žalosten pojav in tiči v njem velika nevarnost.

Naloga vseh narodnih strank je, da posvetijo izseljevanju vso svojo pazljivost in skušajo na eni strani delati na to, da se odpravijo vzroki izseljevanju, na drugi strani pa, da se izseljevanje tako uredi, da ostanejo izseljeni v zvezzi s svojim narodom in se svojemu narodu ohranijo ter mu koristijo tudi kot izseljeni. Kolonizacija tistih, ki doma nimajo kruha, je eden največjih, četudi najtežavnejših problemov slovenske narodne politike. To je vprašanje, ki ima za nas usoden pomen. Smer, v kateri se mora rešiti to vprašanje, je pač jasna: Izseljevanje se mora tako urediti, da izseljeni in njihovi otroci in nasledniki ostanejo ohranjeni Slovenstvu in da se ž njimi razširi slovenski teritorij.

To se da doseči le z velikimi žrtvami in le z združenimi močmi. Zdaj se dejanski nihče ne zmeni za to in tako izgubi narod tisoče in tisoče svojih ljudi.

Naši klerikalci posvečujejo že nekaj časa sem izseljevanju posebno pozornost. Toda ta pozornost izvira iz egoističnih namenov. Koder je kaj mrhovine, se zbirajo vrane — in koder je iz kake bolezni socialnega telesa dobiti kaj profita, tam se prvi oglase klerikalci. Vedno »rešujejoč« ljudstvo, povsod je »osrečujejoč«, a vedno le tako, da imajo le oni sami dobiček, ljudstvu pa pri tem osrečevanju še srajco slečeo.

Klerikalci so se zdaj združili z

nemško Rafaelovo družbo, da bi tudi pri izseljevanju imeli kaj profita.

Rafaelova družba je znana iz gališkega deželnega zborna. Tam so se svoj čas razkrile strahovite reči o tej družbi. Dokazalo se je, da je ta družba po svojih zaupnikih — kataliških duhovnikih — pregovorila na tisoče ljudi za izseljevanje, da jih je izkoristila in končno te nesrečnike prodala v sužnost. Vse to nečveno početje Rafaelove družbe smo že svoj čas obširno pojasnili v »Slovenskem Narodu«.

In zdaj so postali kranjski duhovniki agentje te iste Rafaelove družbe in se z vnoemo pripravljajo na kupčijo s človeškim mesom, saj si obetajo obilnega dobička.

»Slovenec« je v soboto presenetil javnost s tem naznanilom. V svojem članku trdi, da namen Rafaelove družbe ni, pospeševati izseljevanje, pač pa izseljence med potjo in do cilja varovati in podpirati. In da bi nevedni ljudje čim gotoveje sedli na te limanice, se jim obeta brezplačen svet.

To je seveda čisto navaden humbug. Pravi namen Rafaelove družbe je ves drugačen. Navadni agentje parobrodnih družb prodajajo vozne listke, sicer pa puste izseljencu popolno svobodo, da stori kar hoče. Rafaelova družba pa ni zadovoljna s tem, da dobi lepe provizije od parobrodnih družev za to, da se izseljeni peljejo z njihovimi ladjami, nego zasuži tudi lepe provizije od ameriških delodajalcev, h katerim izseljence dirigira. Izseljenec niti ne sluti, da je »brezplačne svete« jako draga plača.

Sicer pa res ne vemo, kako se morejo in smejo župni uradi brez oblastnega dovoljenja spremeniti v agenture tujega podjetja za izseljevanje. V tem oziru bomo poskrbeli, da se bo na pristojnem mestu vprašalo vlado in zahtevalo pojasnila. Zdaj vsakega agenta, ki nima koncesije, strogo zasleduje in kaznuje in to je prav. Ali bo župnikom in ka-

planom pod pretvezo, da dajo »dobre svete«, dovoljeno, agentirati za tuje podjetje in agitirati za izseljevanje? Že sedaj nima kmet več poslov — ali naj ti lakom i duhovniki še zadnjega posla spravijo v Ameriko? Prosimo somišljenike po deželi, naj posvečajo tej zadevi vso pozornost in naj nas obveščajo, kako kaj cvete kupčija s človeškim mesom, kateri so se posvetili duhovniki.

Iz delegacij.

Dunaj, 11. januvarja. Del. dr. Kramar je kritikoval prvi eksposé ministra zunanjih zadev. Trozvez je imenoval diplomatično arheologijo, ki ne more nikogar navdušiti. Pozdravljal je osvoboditev naše države iz pruskega jerobstva ter izjavil, da mora vsak, ki misli pošteno s to državo, odkrito žleti, naj bi avstro-ruski velešili neomahljivo prestali prevzeto nalogu na Balkanu. Govornik pa ne more razumeti, zakaj minister tako toplo hvale Grško, v nasprotju s Srbijo.

Da je Grška mirna, je umljivo, ker se ima za vse, kar je dosegla na Kreti, zahvaliti Evropi. Proti Srbiji pa so v eksposéju brez potrebe odurne in stroge besede. Nezaupnost

do Avstrije se je gojila z Milanovo politiko in z ogrsko gospodarsko politiko, ki je naperjena proti Srbiji. Govornik je zagovarjal dobro politično in gospodarsko politiko s Srbijo. Dasi z zunanjim politikom v splošnem zadovoljen, glasovati mora proti proračunu zunanjega ministrstva z ozirom na obupne notranje politične razmere.

Del. grof Schönborn je hvalil eksposé grofa Goluchowskega, naglašal je potrebo, da se dobro razmerje z Rusijo utrdi, pozdravljal je prijateljsko zbljizevanje med Anglesko in Francosko ter je končno priporočal, naj se mirovno razsodišče v Hasgu izpopolni.

Del. dr. Šusteršič se je spravil nad veto avstrijske krone pri papeževi volitvi. (Ali nimamo Slo-

venci nič nujnejših potreb? Op. stav.)

S postopanjem vlade v balkanskem vprašanju je povsem zadovoljen, le želel bi, naj bi velesile hitreje in odločneje postopale, da se prepreči izbruh novih nemirov na spomlad. Srbski kraljevi umor je govornik obsodil, vendar srbski narod ne sme biti kaznovan za čin morilcev. Naša slovanstvu sovražna politika je sokriva srbskih razmer. Obnovitev trozvez vzame ravnodušno na znanje. Glasuje proti proračunu zaradi ugovarjanja pri papeževi volitvi.

Del. dr. Sylvester je pozdravljal obnovitev trozvez in cilje v balkanski politiki. Glede italijanskih vseučiliščnih tečajev je izjavil, da nimajo Nemci nič proti ustanovitvi takih tečajev na italijanskih tleh, le v Inomostu se ne smejo ustanoviti.

Del. dr. Stránsky je zahteval, naj se bolgarsko prebivalstvo ne zapostavlja mohamedansko-albanskemu elementu.

Del. grof Dzieduszycki je opozarjal, da ministru zunanjih zadev ustavno ni dovoljeno vplivati na notranje politične razmere, zato se naj na zadnje ne ozira pri glasovanju za njegov proračun.

V popoldanski seji so govorili še knez Schönbürg, grof Zedwitz, Pergelt, grof Schönborn in Tollinger.

Po generalni debati je povzel besedo minister grof Goluchowski ter odgovarjal vsem govornikom na kratko. O trozvezu je reklo, da tvori ter bo tvorila tudi v bodoče temelj naše politike. Glede reform na Balkanu je reklo, da se je določil dveletni rok in izvršitev vseh kontrolnih sredstev. Govoreč o krvavem dogodku v Belgradu je izpovedal minister, da se je dal novemu srbskemu kralju močan miglaj v tem smislu, da se mu posreči v doglednem času napraviti zopet red. V tem smislu sta mu brzojavila avstrijski cesar in ruski car. »Toda prepričali smo se, da si kralj

Peter tega migljaja ni vzel dovolj k srcu ter se obdal z osebami, s katerimi občevati se pač ne more zahtevati od naših zastopnikov. Odgovarjajoč dr. Šusteršiču je reklo minister, da ga je prese netilo, ko je slišal, da so bila čustva katolikov močno vzenemirjena zaradi veta pri zadnji papeževi volitvi. Dvomiti pa mora, da so te trditve izraz čustev katoliškega prebivalstva; minister ima popolno pravico trditi, da je dober katoličan, ki v tem oziru za nikomer ne zaostaja. (Tudi za dr. Šusteršičem ne?) Sedanji veto ni pravzaprav ugovor, temuč le želja, ki jo konklave lahko vpošteva ali zavre.

Češki deželni zbor.

Praga 11. januarja. Sklicanje deželnega zobra je skoraj neodložljivo. Vendar se stavita dva velika pogoja: Nemci morajo odnehati z obstruiranjem v deželnem zboru. Čehi pa v državnem zboru.

Dr. Koerber častni meščan.

Praga 11. januarja. Moravskemu mestu Ostrava se je dovolilo spremeniti ime v »Oderfurt«. Iz hvalnosti je mestni zastopnik imenoval dr. Koerberja za častnega meščana.

Hrvatski sabor.

Zagreb 11. januarja. Danes se je zopet sešel sabor. Od opozicije so navzoči samo štirje poslanci. Pred prehodom na dnevni red je poslanec dr. Urbanić odgovarjal na napade dr. Mile Starčevića v zadnjem zasedanju. Rekel je, da je neodpustljiv greh, da napadajo poslanci čiste stranke mesto skupnega neprijatelja raje hrvatske rodoljube. Govornik se ne sramuje, da je obzoraš in slavosrb, ker ve, da je navzlic temu njevo rodom ljubje vsaj toliko, kakor patriotizem dr. Franka. Urbanić je odvračal Mile Starčevića trdč, da je Starčevića stranka upopasti Hrvatsko. Pred razpravo o finančnem provizoriju je govoril še dr. Frank o neutemeljenosti vesti, da je bil od Khuena podkupljen, in o finančnai

LISTEK.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Prvi del.

VII.

Dne 8. maja 1797. je zadnji oddelek francoske armade zapustil Ljubljano. S tem oddelkom sta odšla tudi polkovnik Piccard in kapitan Fresia. Izmed vseh oficirjev sta se najteže ločila, ker sta imela največ osebnih prijateljev.

V predvečer odhoda sta prišla še k Damjanovim, kamor so bili povabljeni tudi drugi gospodarjevi znanci. Bil je tih večer; vsem je bilo nekoliko tesno pri srcu. Kapitan Fresia, ki je sedel poleg Mare, se je sicer trudil, da bi pregnal to melanholijo, a ni se mu posrečilo.

Nakrat so se čuli na hodniku trdi koraki in kaj na to je prihitela v sobo služkinja.

Neki gospod je zunaj, ki bi bil govoril z gospodom Konradom.

Vsi so bili zaščuteni in Damjan je radovedno vprašal:

— Kak gospod?

— Duhovnik.

Konrad je bil že odšel iz sobe. Čez nekaj trenotkov se je vrnil, precej prepaden in vidno razburjen. Z njim je stopil v sobo rdečeličen duhovnik, kurat na Šmarni gori, Janez Svetlin.

— Kaj je pa Vas pripeljalo k nam ob ti pozni uri, se je čudil Damjan in ponudil duhovniku stol.

Kurat se je smehljaje priklanjal na vse strani. Bil je očividno v zadrugi.

— E, gospod Damjan, je ječjal, čudna stvar, prav čudna stvar. Saj gospodje — se je obrnil k družbi — me tako poznajo samo ona dva oficirja —

Konrad je bil med tem poklical polkovnika Piccarda in kapitana Fresia na stran in se ž njima zpletel v živahen pogovor. Kuratu je bilo menda všeč, da ni bilo treba seznaniti se s francoskima častnikioma, kajti nadaljeval je s stereotipnim sladkim usmevom na ustih svoje pripovedovanje.

Poklican sem bil za danes h kanoniku baronu Tauffererju. Siten Vam je ta človek in maščevalen — da je jo. Posebno jezo ima name.

S čim ste se mu pa zamerili? Ali ste se morda tudi za Francoze vnemali?

— Kaj še! Kako morete kaj takega misliti. Ali nekaj drugega se je zgodilo. Enkrat je prišel kanonik na Šmarno goro. Ni še klobuka odložil, pa je že začel govoriti, kaj da bo za obed. Jaz revez otepam žgance, ta kanonik pa je govoril samo o zajeh in o jerebicah. Bolje se razume na kuho, kakor moja kuharica —

— Torej kaj se je zgodilo, je silil Damjan, ki je vedel, da ima kurat navado, vsako stvar na dolgo in na široko razpresti.

— Mene je ta snedenost jezila in sem si reklo, čakaj, tebe že izplačam. Peljal sem kanonika pred hišo in mu pokazal svoje tri kokoši, češ, naj si izbere, katero mu spredem. In res si je izbral najlepšo. Jaz pa sem vzel malo drobtinic v roko, jih vrgel kokoši in reklo prav nedolžno:

Na na-pé-pé-na-le jej, — saj te bo še danes hudič požrl.

Vsi so se smeiali, kurat pa je veselo vzkliknil:

— Kaj ne, da sem ga izplačal! Kanonika bi bila skoraj kap zadebla, tako se je jezik. Rekel ni ničesar — a kokoš je celo sam snedel, meni pa pustil fižol.

— In to ste nam prišli zdaj povedit? Je vprašal Damjan. Vi ste res ljubezni.

— Kaj pa mislite! Prišel sem povedit nekaj drugega.

— Povejte vendar!

— Le poslušajte. Kurat je zopet izpraznil veliko čašo vina in potem nadaljeval.

— Zadnjič sem bil nekaj prav neumnega napravil. Škofjski ordinarijat mi je poslal ukor, češ, da že sedem let vsako nedeljo eno in isto pridigujem, o naglavnih grehih.

— Ali je to res?

Seveda je res, ali kaj bi se pripravil na nove pridige, ko ljudem že tega ne vtepel v glavo, kar jim že sedem let pridigujem. Zato sem pa pisal v Ljubljano: »Vprašajte mo-

jega mežnarja, če ve, kaj sem zadajo nedeljo pridigoval. Če ve, lahko storite z meno, kar hočete, če pa ne ve, potem je to dokaz, da je moja pridiga o naglavnih grehi

nagodi Hrvatske z Ogrsko. V svojih izvajanjih je dokazoval, da Hrvatska sama ni pasivna, kakor trde Madjari, ampak da je njen finančno stanje neugodno, ker jo Ogrska izkoristi. Prihodnja seja jutri.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta 11. januarja. Došlo je več peticij, ki obsojajo obstrukcijo. Čitanje teh dopisov je desnica hrupno pozdravljala. Potem se je nadaljevala podrobna debata o rekrutni predlogi. Razprava se še vedno mudi pri § 1. Prorokuje se, da bo obstrukcija trajala še ves mesec.

Dogodki v Macedoniji.

Sofija 11. januarja. Hilmi paša je pozval k sebi načelnika Albancev Bairama ter se dolgo časa z njim posvetoval. Bairam je baje svečano obljubil, da prepreči vsako demonstracijo pri prihodu civilnih agentov.

Položaj v Srbiji.

Belograd 11. januarja. Jutri odpotujejo francoski, belgijski in romunski poslaniki. Položaj je rešen ter se začnejo baje v tem oziru diplomatska pogajanja med Avstrijo in Rusijo. — Ravnokar se izdeluje za 6 milijonov srebrnega denarja po 1, 2 in 5 dinarjev. Srebrni denar iz leta 1875. s podobo Milana pride iz prometa.

Rusko-japonska vojna.

Peterburg, 11. januarja. Dasi je vsled zadnjega ruskega odgovora neposredna vojna nevarnost odpravljena, obozujeta se vendar obe stranki in na obeh straneh se dela za utrjeno stališče.

Peterburg, 11. januarja. Ruska nota obsega pet sledenih glavnih točk: 1. Japonska dobi v Koreji razne koncesije. 2. V južni Koreji sme Japonska ne le v gospodarskem, temuč tudi v strategičnem oziru nastopati v smislu svojih koristi. 3. V severni Koreji priznava Rusija istotako Japonski vse prometne svobodnosti, vendar se ne smejo tam utrijevati prostori ne ob morju ne v notranjosti. 4. Med Koroje in Mandžurijo mora ostati neutralna zemlja v širjavi 50 km, kjer ne sme ne Rusija ne Japonska imeti nikakih utrd. Korejska cesta mora ostati prosta tudi za ruske ladje. 5. V Mandžuriji pripusti Rusija vsem velesilam zastopati svoje trgovinske interese.

London, 11. januarja. Sedaj se je šele zvedelo, da je le car odločil mirno rešitev rusko-japonske zadeve. Na sestanku vzhodno-azijakega sveta je car razburjeno zaklical: »Ali sem car ruski ali ne, ali sem mirovni vladar ali ne!« Po teh besedah je zapustil dvorano ter brzojavil generalu Aleksejevu, da ne sme ničesar ukreniti brez njegovega osebnega naročila. Za to pa je neresnično, da ima Aleksejev car-

Kanonik Taufferer me je grozno ošteval. Nakrat so se odprla vrata in vstopil je general Merwelt. Sam bog te je poslal, sem si mislil. Meni so seveda koj rekli, naj stopim v sosedno sobo in jaz sem hitro ubogal.

Kurat je nekoliko umolnil, kakor da je prišel v malo zadrgo.

— E — no — kaj bi skrival — jaz sem pri vratih ostal in poslušal. Bil sem silno radoveden, kaj da hoče general. In prav je bilo, da sem poslušal. General je prišel namreč radi Konrada —

— Ni mogoče! Vsi so strmeli, ker je bil general Merwelt še dva dni v Ljubljani.

— Da Vam povem na kratko — je nadaljeval kurat; zmenili so se, da bodo še danes Konrada zaprli.

Cela družba je bila tako prestrašena, da ni mogel nihče besedice ziniti.

— Kanonik Taufferer je Konrada ovadil, da je odpeljal iz uršulinskega samostana neko nuno, dalje da je republikanec in sovražnik cesarja Franca. Zaradi te ovadbe je

jevo pooblastilo, pričeti z vojno, kadar se mu zdi to potrebno.

Milan, 11. januvarja. Na japonsko križarko »Nissia« v Ženovi je bil pred njenim odhodom vprizoren atentat. Nekdo je vtaknil med električno zvezo kos železa, da bi se zgodil stik in eksplozija. Železo je zgorelo, ne da bi se bila primenila kaka nesreča. Iz Specije so opazovali, da so ruske vojne ladje od daleč sledile japonskim.

London, 11. januvarja. Rusi so zasedli železnico Hainanintun, 90 km od Njučanga. Železnico stržijo kozaki.

Dopisi.

Iz selške doline. »Edinost smo imeli vedno za bolj klerikalno kot napredno, a vendar je dobila od selške farne knjižnice prav hud ukor, dasiravno ni tega zaslužila. Znabiti ga je dobila zato, ker je bralno in pevsko društvo »Ratitovec bolj tolerantno in ima naročene skoro vse slovensko časopisje. Naprednjaki se ne bojimo čuti dveh zvonov. Tudi na »Edinost« je naročeno društvo, od kar obstoji list »Edinost«. »Edinost« se je vrnila z tako olikano priponjo, katero je najbrže kapelan, napisal. »Kaj se nam vsiljujete keste, da vas ne maramo!« Torej klerikalci, oziroma duhovščina, se boje še takoj nedolžnega lista kot je »Edinost«. Potem pa še pravijo, da so svobodni in za ljudsko prostost. Za sleparjenje ljudstva, za to ste, v tem oziru ste mojstri! Županstvo je imenitno sedaj na Češnjici. Briga se za občinska poto toliko, ko za lanski sneg. V Decemburu so vode, plazovi in usadi velikanske škode napravili, pri potih, poslopjih, po polju in travnikih. Mislite li da se je mogoči g. župan kaj zmenil za vse to? Kaj de! On se meni le za to, da občini prav imenitno davke naklade, tako da smo zdaj prišli že na 85 odstotkov na goldinar. Prejšnje županstvo je bilo 500 K, zdaj ima župan tajnika, ki stane 600 K, sam sebi je pa za nič delati pripisal 500 K. Župnik Tomaž Rožnik in sedanj župan Čoč sta prej vedno pisarja, kake stroške ima občina in da se zapravila občinski denar. Zdaj sta pa tisto, ker vesta, da sedanje županstvo lenovo pase, se ne briže, v kakem stanu so občinska poto v Buši, Bukovici, po Sevnici in drugod, in ko bi ljudje sami iz svoje iniciativne nekoliko ne popravljali, bi bile kmalu vse občilne zvezne pravragu. O, seveda, to bi še Bregovcov Miha znal 500 K od občine dobiti, gospoda »špilati«, in prezirljivo ravnati z vsakim, ki ni njegove stranke. Sliši se da misli sedanje nedelavno in s soobčani pristransko občuože županstvo lov pod roko oddati! Kak krik in vik je bil poprej, koliko je bila oškodovana občina poprej pri lovu, ko vendar županstvo ni nič zakrivilo pri oddaji lova. Zdaj ko Čoču to kaže, bi pa rad dal pod roko lov v najem. Da, da, vi ljubite kmetja, kakor koza vrečo soli! Naš mogoči župan prav rad hodi na katoliške shode in se tam šopiri ter se štuli za reševatelje ljudstva. Vprašamo ga samo, kaj so pripomogli k izboljšanju delavcev in kmetov konsumi po naši dolini, katerih duševni oči je on zraven dr. Kreka? Mimogrede bodi povedano, da je dr. Krek dne 27. grudna zjutraj oznani, jutri, to je 28.

prišel general Merwelt h kanoniku in zmenili so se, da arretirajo Konrada čim zapuste Francozi mesto.

V družbi je zavladala splošna zbegost. Vseh se je polastil strah, samo Konrad je veselo vzliknil:

— Naj me le arretirajo, če me dobe. A jutri, ko zapuste Francozi mesto, tudi mene ne bo več tu. Gospod polkovnik Picard mi posodi vojaško obleko in kot francoski vojak pojdem ž njim, dokler ne pridev na varen kraj.

Naslednjega jutra na vse zgodaj je odkorakal zadnji oddelek francoskega vojaštva. Na delu temu oddelku sta jahala polkovnik Picard in Konrad Podobnik, kapitan Fresia pa je vodil zadnjo stražo, kakor si je sam želel, češ, jaz sem bil prvi, ki je prišel v Ljubljano, naj bom tudi zadnji, ki jo zapusti. Bil je še mrak, ko so Francozi prišli mimo rotovža in nihče ni zapazil, da sloni na oknu Damjanove hiše črnolaso dekle in se topi v bridkih solzah. Trdo so korakali francoski vojaki in nihče ni slišal obupnega klica: Konrad, moj ljubi Konrad.

ali pondeljek bo sv. Tomaž, maša ob desetih pri Sv. Tomažu, k Novemu letu je zapovedan post, pred sv. dnevom zvečer ob enajstih litanijs. Pa naj te kdo rede, da ni dr. Krek veleum in da že ved mesecev ni nikake pijače pil. Se mu poзна, da samo vodo pije in kobilice je, ta Janez Evangelist, kateri vse kranjske farove omestil udi hujskati, kar že sami dosti ne znajo. Ali niso ravno konsumi najdražji in se le nekateri mogočniki prav imenitno rede ter se vozijo na stroške revča delavca in kmeta? Zato pa tudi ljudstvo deždale bolj opušča te konzule, oziroma pijačke. Mogočnega katoliškega, le za svoj žep skrbede župana pa prosimo, da podari nezasluženih 500 kron za oškodovance, oziroma za pravo občinskih potov, ker drugače bomo rekli, da žre in žre ljudski, oziroma občinski denar.

Več davkoplačevalcev.

Iz Novega mesta. Naša sl. čitalnica nam je s prijaznim sodelovanjem delavskega pevskega društva dala na Silvestrov večer prav lep ter zabaven večer. Uprizorila se je tako žaljiva enodejanka, »Čegava je žena«, — zapelo se je par kreplih lepih pesmi ter zaigral nam je naš orkester nekaj čednih komadov z vso preciznostjo. Kratkomalo vse navzoči bili smo s programom povsem zadovoljni. Drugače pa je bilo, ko se je otvoril ples. Naše pevke in igralke katere se trudijo po več tednov, da prihajajo k vajanju — sede — ter se dolgočasijo — mesto da bi plesale. Zgodil se pač, da se kdo katere usmili — a še takrat moramo čuti iz ust kacega »frakarja«, »schau wer tanzt«. Dovolj sramotno je, da se pri nas v čitalnici meščanska dekleta tako prezirajo. Tudi je umestno tukaj omeniti, da je zelo obžalovanja vredno — ako se posluša — ter sliši, koliko se po naši »narodni čitalnici« nemškutari. Zdelo se nam je pri zadnji veselici, da smo v »Kazini«, a ne v čitalnici. Poskrbeli bomo pač, da se pri prihodnji veselicu vse te nerdenosti popolnoma odpravijo ter da postane v naši »narodni čitalnici« novo življenje.

Nefrakarji.

Hribarjev večer v Pragi.

V Pragi, dne 9. januvarja.

Češki narod ni sangvinik, nedostaje mu včasih celo vsake temperamentalnosti, bladen je in njegovo čustovanje je strogo umerjeno in ni tako lahko dostopen duševnim efektom, kakor naši slovanski bratje na solnčnem jugu. Toda, kadar se prebije lupina resnega ravnotežja, takrat prekipeva njegovo srce od čustev in obvlada celo njegovo osebnost.

Nobeden drugi slovanski narod nima toliko smisla za idejo slovenske vzajemnosti, kakor narod češki; zato objema vse Slovane kakor rodne brate v gorki ljubezni, podrejojo vse svoje delovanje slovanski ideji. Rekl smo, da gojimo Čehi napram vsem slovenskim narodom enako bratsko ljubezen. To pa je le deloma res, zakaj ljubav, ki nas veže z Benjaminom med Slovani — s slovenskim narodom, se niti z daleka ne da primerjati s čuvstvi, ki jih gojimo napram drugim Slovanom.

Ko se je po Pragi raznesla vest, da namerava po dolgem času poseti našo zlato matuško Prago največji propagator slovenske, zlasti pa češko-slovenske vzajemnosti med Slovenci, župan Hribar, je bilo vse mesto pokonč in vse je bilo edino v tem, da ga je treba kot reprezentanta slovenskega naroda posebno počasti. Na čelo te akcije je stopila češka podružnica, »Slov. plan. društva«, kot tisti faktor, ki že zdavnaj praktično izvršuje idejo slovensko češke vzajemnosti. In po iniciativi tega društva se je priredil na dnevnem Žofinskom otoku sredi šumečje Vltave na čast županu Hribarju prekrasen večer, ki je jasno pokazal, kako ga ves češki narod ceni in spoštuje in kako zelo imenuje upoštevati velike njegove zasluge, ki si jih je stekel na polju češko-slovenske vzajemnosti in kot slovenski in vobče slovenski politiki.

Velika, čarobno razsvetljena Žofinska dvorana je bila natlačeno polna nadodličnejšega občinstva. Zastopani so bili vsi sloji, staro in mlado, gospodje in dame, vse je pribihelo, da s svojo navzočnostjo počasti v Pragi tako redkega, a vendar tako dragega in milega gosta.

Med vdeleženci smo opazili župana kraljevega mesta Prage dr. Srba s podžupanom dr. Grošem, dra. Mattušem, ces. svet. Neffom in Otta, vsečil. prof. dra. Reinsbergom, dra. Chodounskim, dra. Heyrovskim, dra. Horbaczewskim, dra. Hennerjem, dra. Hermannom pl. Ota v skoga, dra. Hlavom, prof. teh. Hraskom, zastopnika »Slovenskega kluba« dr. Scheinerja in dra. Černega, pis. Holečka, ured. Kufnerja, mest. svet. dra. Prachenskega, nadž. Tomšiča, svet. dež. odbora Mareša, Franto, Weiserja, prof. Neukuta, Taborskega, pisateljice Preisovo in Neureuterjevo, za-

stopnike raznih pravkih društev, časniki, literate in umetnike.

Častno soirejo je otvoril predsednik češkega odbora »Slov. plan. društva«, vasečil. prof. dr. Chodounsky. V svojem govoru je naglašal, kako močno se v zadnjem času poglobuje češko-slovenska vzajemnost v obek bratih narodov in da se je vkoreninila že v vseh slojih. Glavni pospeševalec in goreč zagovornik te vzajemnosti pa je g. župan Hribar, ki si ni samo stekel velikih zaslug za svoj narod slovenski, ampak za vse slovanstvo vobče. Kot brata Slovenca, kot iskrenega prijatelja naroda češkega in kot velikega Slovana pozdravlja ga vsa matuška Praga. Vse občinstvo se je dvignilo in po dvorani je kar zagromelo navdušenih, »nazdar« in »živio«-klicev. Vsakdo je hotel se pririniti k slavljencu, mu stisniti roko, ali mu vsaj pogledati v obraz. Šele po dolgem času so se polegle burne ovacije, da se je moglo nadaljevati s programom.

Gospica R. Mattuševa je umetniško dovršeno zapela nekaj slovenskih narodnih pesni, kar je izvalo med češkim občinstvom silno navdušenje. Tudi umetnik na gosilih g. Košar je sviral samo slovenske skladbe.

Nato se je dvignil župan Hribar, burno pozdravljen. V iskrenih besedah se je zahvaljeval za veliko počaščenje, ki ne velja toliko njemu, kakor narodu slovenskemu. Naglašal je, da ideja slov. vzajemnosti vse dalje razprostira svoje peruti in da je prijateljstvo med Čehi in Slovenci se poglobilo, kakor nikdar poprej. Ob burnem pritrjevanju je nato končal svoj govor z željo, da bi tudi vobodoče Slovenci in Čehi ostali iskreni prijatelji in bratje in se borili vselej ramo ob ramu.

V prijateljskem razgovoru in v prijetni zabavi se je nato završil večer.

Bil je to krasen večer, na katerem je triumfirala ideja češko-slovenskega bratstva!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. januvarja.

Res Carinthiacae. Kako razumeva predsedništvo celovškega deželnega sodišča ravnopravnost slovenščine pri uradih, dokazuje nastopna njegova rešitev:

Präs. 3099/17/3.

Gospodu Andreju Slepko v roke gospoda dr. Alojzija Kraut v Kamniku.

Reševanje Vašo pritožbo zoper c. kr. okrajsko sodišče v Trbižu, katero je izdal na slovenskem jeziku sestavljeno opominjavno tožbo zoper N. N. zaradi 47 K s. pr. plačilno povelje z dne 10 novembra 1903 oprav. št. M 143/3/1 v nemškem jeziku, se Vam naznani, da predsedništvo deželnega sodišča vsled iste ne more ničesar ukreniti, ker ob času vložitve do tične tožbe namesto predstojnika sodišča v Trbižu postavljen sodnik ni bil zmožen tudi pismeno uradovati v slovenskem jeziku.

Ker se mora smatrati, da je pritožnik jedino le zmožen slovenščine, izdala se je rešitev te pritožbe v slovenskem jeziku.

C kr. predsedništvo deželne sodnije v Celovcu dne 30. decembra 1903.

L. S. Ullepitsch I. r.

Tukaj imamo uradno potrdilo, da so bile vse pritožbe o koroških razmerah na II. slov. odvetniškem sodu popolnoma opravljene. Kurzovec se je torej poslal za sodnika k sodniji, ki ima dostikaj s Slovenci opraviti, in na kurzovec ni bil toliko slovenščine zmožen, da bi najpriporočajo slovensko tiskovino izpolnil, kar zadene na Kranjskem slednji sodni pisar. Lep vseh zloglasnih »Schwindelkursov!« Še lepše pa je, da je ravnopravnosti slovenščine takoj konec, ako sodnik le slut, da slovenska stranka nemara tudi nekoliko nemščino lomi. To je najbridejša žalitev naše narodnosti. Če ta nova praksa, ki je v kričečem nasprotju z zakoni in z jezikovnimi načrti ter z dolgoletno poprejno lastno prakso koroških sodišč, obvelja, potem smo mi Slovenci os

jam si dečka, hodečega po samoti pozno v noč; ta poje in živiga, da bi si strah pregnal. Človek bi mislil: Po glej ga no fanta, kako je korajzen! Če bi pa kdo v bližini le kolikčaj za ceptal, takoj je klobuk v roki ali pa pod pazduho in lastne noge ga komaj dohajajo. Tako si mora človek tudi dr. Šusteršičev pogum na tem shodu predstavljati. „Christlichsociale Arbeiterzeitung“ povdarja dalje Šusteršičeve obljube, kaj bo za blagor delavev vse storil. Na njegove obljube je že vsak tako navajen, kakor pes na palico. Kaj so klerikalci že vse obljubili, toda le malo ali pa prav nič izpolnili. Pardon! Veliko so že storili! S svojimi konsumi so kmeta na njegovemu premoženju olajšali. Pa tudi delaveci bodo konečno siti njegovih praznih obljud in mu pokazali hrbot ali pa iz njegovega žepa zahtevali izboljšanje plače. Obljuba dolg dela in dolg raste s časom — in na graščini je kapital. — O dr. Kreku piše „Christlichsociale Arbeiterzeitung“, da se je igral s socialnimi demokrati kakor mačka z mišjo. To pač verujemo, ker jih je pripravil do tega, da so mu šli na limanice. Pod častno besedo jim je zatrdil, da se jim dovoli govor, če mirujejo tako dolgo, da on in dr. Šusteršič razlijeta svoj blagoslov na zbrane verne ovčice. In res! Socialni demokrati so šli dr. Kreku na limanice, ker najbrž nikdo ni na to mislil, da so dobili klerikalno častno besedo. In kdo more trdit, da to ravnanje ni bilo po mačjem sistemu? Toda dopisun jo je vedel drugače zabornit, kakor imajo klerikalce sploh navedeno, in je hotel klerikalce oprati njihovega nečastnega ravnanja. Prav bahato trdi, da se imajo socialni demokrati samo milosti klerikalcev zahvaliti, da jih niso z liberalci vred ven pometali. G. Krek, zakaj pa nista takoj povedali, da ne dobi Linhart besede? Prepričani bodite, da bi dr. Šusteršič niti ne imel časa zbranih ovčic pozdraviti in shod bi bil razgnan, če bi tudi vse eigararce svoje rožne vence in škapulirje jele vihteti po hrbitih socialnih demokratov. Temu dopisunu v „Christlichsociale Arbeiterzeitung“ bi prav toplo priporočal, naj bi ne trosil med svet laži, marveč vesel naj bi bil, e za tako blamažo ne izve javnost. Ta članek služiti mora vsekakor ironijo in norčevanje, ker pripoveduje o nekem res prav sijajnem shodu in vaš je pa bil le javna blamaža. Drugo pot niti v „Slovencu“ ne poročajo o takih shodov, sicer ne bo miru pred temi prešmentanimi liberalci, ki vse vidijo, vse slišijo, vse iztaknejo in — vse prav dobro razumejo in vse brez usmiljenja po zasljuženju v javnost ponese.

Repertoar slovenskega gledališča. Zaradi nenadnih tehničnih zadržkov, v prvi vrsti pa zaradi tega, ker se je včeraj popoldne pri generalni skušnji pokazala potreba, da ima orkester še več poskušnj za opero »Peter Šačić«, se je morala premijera Mandičevega dela odložiti na dan 15. t. m. Danes pa se zato ponavlja Cankarjeva satirična drama »Kralj na Betajnovi«, ki je v soboto doseglia sijajen vspreh. Spričo krasnih ocen se je nadejati, da se udeleži občinstvo danačnje lepe reprize v številu, ki ga Cankarjevo delo zaslubi.

Poštne vesti. Poštna eks pedijentinja gd. Ivanka Božičeva je imenovana za upraviteljico pošte v Železnikih.

Družbi sv. Cirila in Metoda je vročil 200 K pokroviteljnine g. dr. Gregorij Krek, c. kr. dvorni svetnik, akademik emerit. c. kr. vseučiliščni profesor in dr. Gospod dvorni svetnik je sedaj že dvakratni pokrovitelj. Objavljajoč ta veledušni dar prosimo, naj bi dobrotnemu domoljubu sledilo mnogo mnogo posnemovalev.

Veledušen čin. Gospod Jakob Schöber, hišni posestnik na Dunajski cesti, je podaril za mestne uboge 300 kron.

Na korist Makedoncem. Slovensko pevsko društvo »Lipac« in tamburaški klub »Triglav« priredita veliko veselico v prid nesrečnim Makedoncem dne 2. sredo v veliki dvorani Puntigamske pivnice, Turjaški trg št. 1.

Odbor II. skupine društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov imel dne 6. prosinca t. l. pod predsedni-

štvom solicitatoria Josipa Christofa svojo redno sejo, pri kateri je poročal tajnik o delovanju skupine v zadnjih treh mesecih, blagajnik pa o blagajničnem stanju. Iz teh poročil posnamemo, da je skupina pridobila štiri nove ude, da se je otvoril tesnopski tečaj, katerega vodi s požrtvovalno vztrajnostjo društveni blagajnik, solicitator g. Viktor Karlinger in da je imela skupina koncem leta 1903 čistega premoženja 89 K 91 h. Na dnevnem redu bilo je tudi posvetovanje glede prireditve predpustne veselice. V tej točki odbor ni bil eden in je radi tega sklenil, da se skliče na dan 16. prosinca t. l. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih g. Perlesa prijateljski sestanek vseh članov, kateri so se potem izjavijo radi te prireditve. Ako se upošteva, da obstoji ta skupina šele eno leto in pripada istej le 25% mesečnin in pristopnim, iz katerih ima skupina pokriti vse tekoče stroške, moramo biti s prvoletnim uspehom zadovoljni. Slovenski odvetniški in notarski uradniki se pa uljudno vabijo, da pristopajo temu društvu, ki se je vendar ustavilo le v njih edino korist, v polnem številu.

Plesni venček prirede dne 16. t. m. uslužbenici tvrdke Samasa v Puntigamski pivnici.

Lep vzgled! S Koroškega se nam piše: Nedavno so bile v Št. Janžu nad Rožekom občinske volitve. Ker smo osebno voliti samo moški, so bili v volilni sobi navzoči samo moški, le pri volilni misi je stala neka kmetica in pozorno opazovala volilce, ko so oddajali svoje glasove. Meneč, da kmetica ne ve, da ne sme sama voliti, marveč samo s pooblastilom, jo je nekdo na to opozoril; kmetica mu je nato odgovorila, da ji je to dobro znano in da je baš radi tega došla k volitvi. Zakaj je to storila, se je pokazalo šele pozneje. Žena je imela kot posestnica volilno pravico, toda po zakonu mora za ženo voliti njen mož. Mož dotične kmetice pa je hud nemškutar, ki je tudi s svoj glas oddal nemški stranki. Zato mu njegova žena, ki je Slovenka, ni zaupala, da bi glasoval z njenim pooblastilom za Slovence, kakor mu je ona velela. Da bi je mož ne mogel prevariti, je šla sama na volilče in vestno pazila na to, da je mož zanjo volil s slovensko stranko. Šele ko se je o tem prepričala, je odšla z volilča. — To je lep vzgled na rodne odločnosti. Ako bi se Slovenke na Koroškem, pa tudi drugodi ravna po tem vzgledu, bi slovenska narodna stvar bolje napredovala, kakor doslej!

Župnik in Vi. božja zavoved. Te dni je bila v Velikovcu zanimiva kazenska obravnava. Župnik Mažir v Šmarjeti pri Velikovcu je tožil zeno tamkajšnjega nadučitelja radi razjaljenja časti, ker je v nekem pismu na svojega moža župnika dolžila, da jo je dalje časa zasedoval z nenavrnimi ponudbami in da se mu je končno posrečilo, jo zapeljati. Pri obravnavi je toženka izpovedala, da ji je župnik večkrat prigoval, da se mu naj uda, in da je ta svoj smoter dosegel, ko je enkrat prišla v župnišče pláčeval župniku za neke molitve v cerkvi. Ker je to vest pekla, se je hotela svojemu možu izpovedati in je v ta namen napisala ono pismo, katerega si pa ni upala mu izročiti. Po naključju pa je nadučitelj le našel dotično pismo, na kar je prišlo med zakoncema do zelo burnih prizorov. O tej stvari je zvedel tudi župnik Mažir in vložil, meneč, da se bo opral in da nadučiteljeva žena ne bo izpovedala proti njemu, tožbo radi razjaljenja časti. Toda Mažir se je korenito motil, zakaj obtoženka ni le sama vse priznala, ampak je nastopila celo dokaz resnice. Kot priča je bila zasišana neka Marija D., žena hišnika v Vetrinju, ki je pod prisego izpovedala, da jo je župnik Mažir enkrat na cesti v Šmarjeti nagovoril in ji prigoval, da bi se mu udala. Ko je pozneje prinesla v župnišče jagode, je župnik znova silil v njo, da je končno pala in grešila. Oče imenovane Marije D., zasišan kot priča, je izjavil, da mu je njegova hči takoj, ko se je vrnila domov, pripovedovala, da je župnik ž njo nekaj napravil. Na zagovornikovo vprašanje, kaj si je pri tej izpovedi mislil, je svedok molčal. —

Ko ga je zagovornik vprašal: »No, ali ste si mislili, da je župnik z Vašo hčerjo molil rožni vene?« je župnik ves ogorčen se dvignil in kričal, da protestuje kot katoliški duhovnik proti takemu zasmehovanju katoliške vere. Nato je bila še zasišana natakarica Eliza S., ki je povedala, da ji izmed gostov, katerim je v krčmi stregla, ni bil nobeden tako v siljiv, kakor župnik. Mažir jo je večkrat vabil, naj ga pride obiskat v župnišče in da naj stopi pri njem v službo kot kuvarica. Ko mu je odgovorila, da ne zna kuhati, je rekel, da to nič ne denče, zaanj zna že vsega dovolj. Obtoženka je še ponudila več drugih dokazov, a sodniku je bilo že podanih dokazov dovolj. Nadučiteljeva soprog, katero je župnik zapeljal in jo potem iz maščevanja, da ga je izdala soprogu

kot tatu svoje časti, tožil, je bila seveda — oproščen! To je lepa slika iz duhovniškega življenja! Kaj pravi »Slovenec k temu?«

Mengiško bralno društvo bi imelo svoj letni občini zbor v nedeljo, dne 17. t. m. ob petih poludne v svoji društveni sobi pri gdš. Francij Trojanšek z občajnim dnevnim redom. Da bo občini zbor sklepden, je treba, da je tretjina društvenikov navzočih; ako bi jih ne bilo toliko, bo zboroval občini zbor uro pozneje ter potem lahko veljavno sklepal ne glede na število društvenikov.

Cítalnica na Vrhniku. V nedeljo 3. t. m. se je vrnil občini zbor vrhniške cítalnice. Novi odbor se je konstituiral sledče: predsednik g. J. Lenarčič, podpredsednik g. J. Verbič, blagajnik g. A. Flis, tajnik g. A. Smrdelj, odborniki gg. Fr. Stojec, R. Ziegler, Fr. Jurca jun. Zvečer so priredili visokošole v prostih cítalnicig igro »Deseti brat« v korist Prešernovemu spomeniku. Želi so obilo zasluženega priznanja. Zbrana je bila vsa tuk. elita. Žal, da smo pogrešali navadne vnanje goste. — Med odmori igre je sviral na gosil s spremljevanjem glasovirja stud. teh. g. M. Lenarčič. Presenetil nas je z mojstrskim izvajanjem, z absolutno dovršeno tehniko in gracioznim temperamentom. — Po igri je bil ples in šaljiva loteria. Kakor čujemo, je bilo čistega prebitka 85 K.

Postojanski salon-skemu orkesteru se je posrečilo pridobiti kot gosta za eno točko pri veselici dne 17. t. m. svetovnoznameno amerikansko damsko kapelo, katera je nastopila v vseh večjih evropskih mestih z najajajnejšim vspahom. Prijatelji glasbene umetnosti, ne zasmudite prilike, katera Vam nudi tak izvanreden užitek!

O predoru skozi Karavanke. Enketa, katero je meseca listopada sklicalo železniško ministarstvo, da preišče, da li se naj nadaljuje z delom predora za dvotirno železniško progo, ali se naj napravita dva enotirna vzporedna tunela, je svoje delo končala. Enketa se je izrekla, naj se z delom nadaljuje po doseganjem naščrtu.

Odvetniki na Štajerskem. Štajerska odvetniška zbornica je ravnokrat priobčila svojo listo za leto 1903. Vseh odvetnikov na Štajerskem je 171, izmed teh jih je v Gradcu 76, v Mariboru 15, Celju 10, Ptaju in Ljubljnu po 6, Gleisendorfu, Lipnici, Voitsbergu in Slov. Bistrici po 3, v ostalih sodnih okrajih po 2, ozroma po 1. Nemški listi te je že, da imajo na Spod. Štajerskem slovenski odvetniki večino, dasi sta v Mariboru med 15 odvetniki le pet Slovencev; pač pa je v Celju med 10 odvetniki 6 Slovencev, dočim sta v Ptaju le 2 Nemci in 4 Slovenci.

Narodna cítalnica na Vranskem izvolila si je za bodoče leto sledče odbor: Kar. Schwentner, predsednik; dr. Ferdo Kunej, podpredsednik; Ivan Kramar, tajnik in blagajnik; Ivan Jakš, knjižničar; Fran Oset, Fran Schauer in Rudolf Vabl odborniki; Ivan Lavrič in Luka Stober odb. na mestniki. Društvo je ud. »Slovenske Matice«, »Družbe sv. Mohorja« in naročeno na sledče časopise: »Slovenski Narod«, »Slovenec«, »Domovino«, »Slovenski Gospodar«, »Südsteirische Presse«, »Zvon«, »Slovan«, in »Dom in Svet«. Vsako sredo ima običajni strelski večer.

Ormoško učiteljsko društvo si je v svojem glavnem zborovanju dne 7. t. m. izvolilo sledče odbor: Anton Porekar (Hum) načelnik, Šimek Bezjak (Sr. Tomaz) podnačelnik, Adolf Rosina (Ormož) tajnik, Josip Rajšp (Ormož) blagajnik, Žolnir Melcher Mičika (Vel. Nedelj) in Anton Kosik (Središče) odborniki. — Do sedanji požrtvovalni in neustrašljivi načelnik E. rest Slanc je vsako zopetno izvolitev odklonil.

Vesna, društvo slovenskih in hrvatskih dijakov v podoblijo utemnosti na Dunaju, ima svoj IV. redni občini zbor dne 15. t. m. ob 7. uri zvečer. Lokal: III. Richter Restauration, Rennweg 1.

Požar. Ivanu Zavrlu v Dolgi Nogi je zgorela 23. pret. m. koča, vredna 660 kron. Zavrl je bil zavarovan samo za 300 kron. Ogenj je nastal, ker se je vnel leseni obok nad pečjo, ki je bila preveč zakurjena.

Zgradba nove ceste. Na stavbišču za II. drž. gimnazijo so pričeli odkopavati svet za ondotno novo cesto.

Ledu se je navozilo do zdaj v vse ledene že obilo in se ni batiti pomanjkanja za to zimo.

Iz maščevanja. Slikarski pomočnik Franc Korošec, stanovanec v Bizoviku št. 54, je »čtemalec« Francij Mežnarjev iz Bizovika št. 73, katera pa ni prav marala za njega. To je zaljubljenega slikarskega pomočnika jezilo in včeraj zvečer je prišel pred Mežnarjevo hišo in je zagnal

skozi zaprto okno en kol in eno vozno vago v sobo, kjer spi Marija Mežnarjeva in njene hčere. Nato je pobegnil v mesto, kjer so ga danes sjetraj prijeli.

Sam se je javil sodniji. Dne 6. t. m. je bilo finančnemu svetniku pl. Nickerlu iz pisalne mise v pisarni ukradenih 94 K 23 vin. Tatvine je bil sumljiv pomožni sluga Josip Widmayer, katerega je istega dne neki uradnik videl v Nickerlovi pisarni, dasi ne imel tam ničesar opraviti, in kateri se je od 6. t. m. pogredal. Sedaj se je sam javil pri sodniji, da je tatvino izvršil.

S petrolejem polit špeh. Včeraj dopoldne je nekdo iz hudo bije polil mesarju Josipu Richterju na Karloški cesti št. 4 špeh od enega prešča, ki je visel v klavniči, a petrolejem in mu napravil škode 120 K.

Sprevodnik ponesrečil Včeraj je na postaji v Borovnici sprevidnik Ivan Dragar, stanovanec na Dušniški cesti št. 25, padel z vlaka tako, da je dobil levo roko pod kolo, katero je šlo čez njo in mu zdrobilo tri prste.

Popadljiv pes. Včeraj zvečer je na Dolenski cesti popadel tovarniškega delavca Dragotina Čepona, stanovanca v Hradčeku vasi št. 12, neki pes in mu raztrgal hlače.

Iz Amerike se je pripeljalo danes zjutraj 124 oseb, in sicer 112 Hrvatov in 12 Slovencev.

V Ameriko se je odpeljalo včeraj ponovi z južnega kolodvora 17 izseljencev.

Izgubljene reči. Narednik Josip Soviček je izgubil dne 9. t. m. v bližini državnega kolodvora v Sp. Šiški denarnico, v kateri je imel zlat prstan in okoli 9 K denarja. — Vzgojiteljica B. K. stanovanca na Erjavčevi cesti št. 18 je izgubila včeraj popo ludne v Špitalskih ulicah rudečo, usnjato denarnico, v kateri je imela okoli 18 K denarja.

Mašla se je fotografirana skupina nekega društva. Ono društvo, ki pogreša sliko, izvoli se oglasiti v našem upravnosti.

Notarsko mesto v Tržiču je razpisano, ker je premeščen do sedanji notar dr. Ivan Winkler v Podklošter na Koroško.

Mesto konceptnega praktikanta pri fiančenem ravnateljstvu v Ljubljani z adjutom po 1000 kron je razpisano. Zahtevajo se vsi trije juridični izpit.

Hrvatske vesti. Protimadarske demonstracije v Zagrebu. Vseled Ugronovega govora v ogrskem državnem zboru, v katerem je zanikal, da bi bili Hrvati narod, tvorec svojo državo, je zavladalo silno ogorčenje v Zagrebu proti Madjarom. Ker se je raznesel glas, da biva Ugron v Zagrebu, se je zbrala velika množica ljudi pred madjarsko kazino in glasno demonstrirala proti Madjarom, proti Ugronu in domačim madjaronom. Zvečer so se demonstracije ponovile, negrepredna množica na delu ji djava se je šetal po ulicah in prepevala rodoljubne pesmi ter protimadarskimi klaci demonstrovalo proti Ugronu, vladni in Madjaram. Vendava demonstracije niso imele resnejšega značaja. V celem je policija aretovala le 2 džaka. — Kamnikanci ponesrečili v Zagrebu. Ivan Vižmar iz Kamnika se je v nedeljo vrnil po savski cesti v mesto. Došel ga je neki voznik, kateri ga je povabil na voz. Ko je hotel stopejti nanj, so konji potegnili in Vižmar je pal ter se hudo poškodoval, da so ga prenesli v bolnico. — Protimadarske demonstracije v Oseku. V nedeljo zvečer so se v gledališč

ALBOFERIN

redilno in krepilno sredstvo.

Redi kri, jači živce, pospešuje slast do jedi.

Klinično preizkušeno; odlični zdravnik ga priporočajo za slabokrvne in prebolele ljudi in slabotne otroke.

Na prodaj po vseh lekarnah in drogerjah, kot pratek 100 gr. K b—, v tabletah 100 kosov K 1'50 in v čokoladnih tabletah 100 kosov K 1'80. Poslednje načrte za otroke. (2998-17)

Vprašajte svojega zdravnika.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 12. januvarja 1904.

Naložbeni papirji.

	Dena	Blago
42% majeva renta	100:45	100:65
42% srebrna renta	100:45	100:65
4% avstr. kronska renta	10:055	10:075
4% zlata	120:30	120:60
4% ogrska kronska	99:15	99:35
4% zlata	119:—	119:20
4% posojilo dežele Kranjske	100:—	100:75
4% posojilo mesta Splet	100:—	100:—
4% Zader	100:—	100:—
4% bos. herc. žel. pos. 1902	100:95	101:90
4% češka dež. banka k. o.	100:—	100:60
4% ž. o.	100:—	100:60
4% zst pisma gal. d. hip. b.	101:75	102:—
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106:70	107:70
4% zst. pisma Innerst. hr.	101:—	102:—
4% dež. hr.	100:50	101:50
4% z. pis. ogr. hip. ban	100:—	100:90
4% obl. ogr. lokalnih že-	100:—	101:—
4% obl. češke ind. banke	100:50	101:50
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98:50	—
4% prior. dol. žel.	99:50	100:50
3% juž. žel. kup. 1/1/	305:40	307:40
4% avst. pos. za žel. p. o.	100:65	101:65
Srečke.		
Srečke od 1. 1854	180:—	190:—
" " 1860/4	184:50	166:50
" tizske	257:—	261:—
" zem. kred. I. emisije	162:—	164:50
" ogr. hip. banke	292:—	298:—
" srbske & frs. 100—	283:—	287:—
turške	265:—	270:—
Basilika srečke	92:—	94:70
Kreditne	135:40	138:40
Inomoške	19:10	20:10
Krakovske	463:—	473:—
Ljubljanske	81:—	88:—
Avst. rud. križa	79:—	83:40
Ogr.	70:—	74:—
Rudolfove	53:10	54:10
Salicburške	28:75	27:75
Dunajske kom.	65:—	68:—
Delnice	77:—	82:—
Južne železnice	49:75	50:75
Državne železnice	86:25	87:25
Avstr.-ogrsko bančne delnice	675:75	676:75
Avstr. kreditne banke	159:6	16:23
Ogrske	681:25	682:25
Zivnostenske	773:—	775:—
Premogokop v Mostu (Brux)	253:50	254:50
Alpinški montan	682:—	686:—
Praške žel. in dr.	434:50	435:50
Rima-Murányi	1920:—	1910:—
Trbovlske prem. družbe	491:—	492:—
Avstr. orožne tovr. družbe	385:—	390:—
Ceske sladkorne družbe	458:50	460:—
Valute	155:—	156:—
C. kr. cekin	11:33	11:37
20 franki	19:16	19:08
20 marke	23:44	23:52
Sovereigns	23:95	24:04
Marke	117:20	117:40
Laški bankovci	95:25	95:45
Rublji	252:50	253:50
Dolarji	484:—	5:—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 12. januarja 1904.

Termin.

Pšenica za april za 50 kg K 7.91
okt. 1903 50 " 7.71
Koruza " maj 1904 50 " 5.26
Oves " maj 50 " 5.52

Efektiv.

Vzdržno.)

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 206:9. Srednji srednji tlak 786:0 mm.

Jan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
11.	9. zv.	740:6	— 2:9	sr. sever	oblačno
12.	7. zj.	739:9	— 3:8	sl. jvzhod	oblačno
.	2. pop.	738:6	— 1:6	sr. jug	del. jasno

Srednja včerajšnja temperatura: — 18°, normala: — 2.6°. Mekrina v 24 urah: 0:0 mm.

Potrtim srečem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je nepozabni gospod

Vid Woršič

c. kr. nadpaznik finanč. straže v p. trgovcu in gostilničar v Preserju

danes, ob pol 6. uri zjutraj, prevoden s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi in mučni bolezni, v 51. letu svoje starosti, mirno v Gospodu napsal.

Pogreb dragtega ranjega boda 14. t. m. ob pol 8. uri zjutraj.

Priporoča se v molitev in blag spomin.

Preserje, 12. januarja 1904.

Jožeta Woršič, sogroga.

Sprejemata zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsek član ima po preteklu petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fondi: 25,000,000 K. Izplačane odškodnine in kapitalje: 75,000,000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z veskoči slovensko-narodne uprave.
Vsa pojasnila daje.

Generalni zastop v Ljubljani, česar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah štev. 12.

Zavaruje poslopja in premične proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulanteje. Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobipa izdatne podpore v narodne in občinkoristne namene.

Najlepša, na pol volnata ženska krila

z modernimi barvastimi bordurami franko na vsako pošto tucat po 8 gl. prodaja

Jakob Brady, Jimramov
(Ingowitz), Moravsko. 102

Poskusna pošljitev po pol tucata za 4 gl. bo prepričala vsakogar o izredno nizki cenli

Učenec

primerno izobražen, zdrav in iz poštene hiše, se sprejme takoj v glavno tržisko in mešano trgovino v Mokronugu na Dolenjskem.

Ponudbe se naj adresajo: Strel, Mokronog. 42-5

Zahvala.

Podpisani se v imenu po povodnji poškodovanih v vasi Selca najiskrene zahvaljujejo preblagorodnemu gospodu **August Novak**, veleposesniku in tovarnarju v Leženjih, za njegovo velikodušno podporo, katero je blagovil nakloniti.

Selca, 11. januarja 1904.

Franc Šmid.

Franc Hainrihar. Franc Tavčar.

Spomini na Prešerna

Spisala Ernestina Jelovšek.

Katerega Slovence ne bi zanimala ta knjiga! Pesnik Prešeren, človek Prešeren je gotovo najmarkantnejši pojav na našem narodu v XIX. stol. Pa dočim so nam prvi naši kritiki-estetiki ocenili in pojasnili ter končno pokazali pravo vrednost Prešernove poezije, nam je bila oseba in življenje pesnikova zavito v nekak meleg mitus, ki nam je kazal Prešerna sedaj v skoro preveč svetih, sedaj zoper v pretemnih slikah. In vendar je bil le človek! „Home sum“ velja tudi o pesnikih vseh narodov. S tu poudarjenega stališča je presojati to knjigo, ki nam je najbolj avtentičen dokument o Prešernu, saj jo napisala — njegova hči.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Cena broš 2 K, po pošti 2 K 10 h, elegantno v platno vez. 3 K 40 h, po pošti 3 K 60 h. 2-5

Mednarodna panorama.

v Ljubljani — Pogačarjev trg.

Fotoplastični umetni zavod

I. vrste.

Od nedelje, 10. januarja 1904

do sobote, 16. januarja 1904:

Velezanimivo potovanje po Črni gori.

Mednarodna panorama kaže potovanja v naravnih resničnosti ter zgodovinske in patriotske dogodke in prijetljive v čarovni fotoplastiki in perspektivi.

Ta panorama je bila odlikovana na vseh razstavah in je najcenejši, najizvrstnejši, in najpriljubljenejši župni izobraževalni zavod na svetu. Več milijonov interesentov zasleduje po premnogih mestih vsak teden menjajoče se predstave.

Serija 40 vin. Otroci 20 vin. 6 serij 2 K. 10 serij 3 K.

Za šole in društva znižana vstopnina.

Vsek dan — tudi ob nedeljah in praznikih — odprt od 9. do 12. ure depoldne in od 2. do 9. ure popoldne.

Z odličnim spoštovanjem ravnateljstvo.

(116)

Pride n mesarski pomočnik

tudi oženjen, vešč slo